

Bø Sommarland AS
Steintjønnvegen 2
3804 BØ I TELEMARK

Att.:

Saksbehandler: Eskil Lorås, 73 60 40 25
Vår ref.: 23/1314-6
Deres ref.:
Dato: 12.01.2024

Tilsynsrapport

Statens jernbanetilsyn (SJT) utførte et tilsyn av Bø Sommarland AS. Tilsynet ble gjennomført i Bø Sommarlands lokaler. Tilsynet ble gjennomført den 3. juli 2023 og sluttmøtet ble avholdt 10. juli 2023.

Vårt revisjonslag bestod av Eskil Lorås (tilsynsleder), Mirza Porobic (medrevisor).

Fra virksomheten deltok Jostein Kiste, René Langevald Sas og Leif Erik Egeli.

Tilsynet ble gjennomført etter anmodning fra Politiet i Telemark, etter en hendelse i vannrutsjebanen Magasuget.

Fra 1. januar 2024 trådte det i kraft en lovendring i tivoliloven som gir Statens Havarikommisjon myndighet til å undersøke ulykker og alvorlige hendelser i fornøyelsesinnretninger. Statens Havarikommisjon har fått oppgave med å klarlegge hendelsesforløp og årsaksfaktorer, utrede forhold av betydning for å forebygge ulykker. Statens jernbanetilsyn er ikke en undersøkelsesmyndighet, men er tilsynsmyndighet for virksomheter som er omfattet av tivoliloven. Mandatet til tilsynsteamet var derfor å foreta et tilsyn med Bø Sommarland AS med begrenset omfang. Målet for tilsynet var å avdekke om Bø Sommarland AS har utført sine plikter etter tivoliforskriften for drift av innretningene Magasuget (innretningsnummer 233) og Mot i brøstet (innretningsnummer 532). Mot i Brøstet ble valgt ut i tillegg til Magasuget da vi hadde mottatt en bekymringsmelding om denne.

Innretningen hvor hendelsen hadde funnet sted var nedstengt og tømt for vann under tilsynet. Det ble ikke avdekket avvik under tilsynet med tanke på daglige kontroller, uavhengige kontroller og driftsrutiner. Det ble allikevel avdekket at virksomheten ikke kunne dokumentere risikovurderinger av innretningene, og at virksomheten ikke har rapportert om hendelser til tilsynsmyndigheten.

Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Virksomheten har ikke sendt inn kommentarer til utkastet til rapport.

Tilsynsrapport inneholder to vedtak.

Vedtak

1. Vedtak om å oppdatere risikovurderinger

Bø Sommarland AS skal gjennomføre en ny risikovurdering for sine innretninger og lage en rutine som sikrer at risikovurderingene oppdateres jevnlig.

Nye risikovurderinger for innretningene Magasuget og Mot i brøstet samt rutinen dere etablerer må sendes til Statens jernbanetilsyn senest innen **1. mars 2024**.

Hva regelverket sier

Tivoliforskriften § 2-11 tredje ledd bokstav c krever at sikkerhetsstyringssystemet i virksomheten beskriver hvordan jevnlig risikovurderinger skal gjennomføres. Risikovurderinger skal gjøres etter anerkjente metoder, avvik fra driften skal være en del av grunnlaget for risikovurderingene og tiltak skal følges opp i en handlingsplan. Dette følger av § 2-12.

Hva vi fant under tilsynet

- Risikoanalysen til Magasuget inneholder kun to farer
 - Tilskuere/andre gjester enn den som tar sklie kan komme bort i landingsområdet
 - Lang fallvei når en faller på trappen
- Risikoanalysen var sist revidert 1. juni 2021
- Risikoanalysene blir ikke oppdatert som følge av hendelser, men blir oppdatert mellom sesongene
- Det gjøres tiltak uten at det er gjennomført dokumenterte risikoanalyser

Vår vurdering

Regelverket sier at dere skal ha et styringssystem som ivaretar at dere foretar jevnlig risikovurderinger, og at risikovurderingene som gjøres utføres på en slik måte at alle relevante risikoer blir vurdert. I tillegg skal alle hendelser og avvik som har oppstått i driften av innretningen være en del av grunnlaget for risikovurderingene.

Under tilsynet fant vi at de dokumenterte risikovurderingene som foreligger for innretningene er mangelfulle. Risikovurderingen for Magasuget inneholder kun to identifiserte farer forbundet med driften av innretningen. Vi mener det er langt flere farer forbundet med drift av vannrutsjebaner enn de to farene som er beskrevet. Driftsrutinene til innretningene håndterer de fleste farene slik at disse har akseptabel risiko ved normal drift av innretningene, men ved å ikke ha oversikt over farene og risikoene forbundet med drift av innretningene, har dere ikke kontroll på risikoen ved endringer i driftsforhold og avvik fra driftsrutinene.

Risikoanalysene som dere fremla var heller ikke revidert siden juni 2021, og hendelser og avvik som har oppstått i driften av innretningene har heller ikke vært en del av deres dokumenterte risikovurderinger. Dere gjennomfører også tiltak uten at dere kan dokumentere at tiltakene risikovurderes og evalueres.

Dette er derfor et avvik fra tivoliforskriften § 2-11 tredje ledd bokstav c og § 2-12.

2. Vedtak om rutine for rapportering av hendelser

Vi varsler følgende vedtak:

Bø Sommarland AS skal lage en rutine for rapportering av uønskede hendelser og varsling av ulykker og alvorlige hendelser.

Rutinen må sendes til Statens jernbanetilsyn senest innen **1. mars 2024**.

Hva regelverket sier

Forskrift om fornøyelsesinnretninger § 2-11 tredje ledd bokstav b sier at sikkerhetsstyringssystemet skal ha et system for avvikshåndtering. Dette omfatter også et system for registrering og oppfølging av ulykke, alvorlig hendelse og hendelse og oppfølging av slike.

Forskriften § 2-6 slår fast at virksomheten har en plikt til å varsle SJT muntlig ved ulykker, og § 2-7 sier at virksomheten skal rapportere uønskede hendelser til SJT. Fra 1. januar 2024, skal Statens havarikommisjon varsles muntlig om ulykker i stedet for Statens jernbanetilsyn.

Hva vi fant under tilsynet

- Per 3. juli 2023 var det ikke innrapportert en eneste hendelse fra Bø Sommarland i 2023
- Per 3. juli 2023 var ikke hendelse med kollisjon på Mot i Brøstet den 25. juni rapportert.
- Det ble opplyst at der er 1-3 hendelser, hvor det skrives en skaderapport, hver godt besøkt dag. Dette gjelder for hele parken, og er ikke nødvendigvis relatert til innretningene.
- SJT ble ikke varslet av Bø Sommarland om hendelsen den 2. juli 2023
- SJT ble ikke varslet av Bø Sommarland om hendelsen den 25. juli 2023.
- Det ble opplyst i intervju at Bø Sommarland trodde fristen var å rapportere til SJT innen 72 timer.

Vår vurdering

Virksomheten har et system for intern avvikshåndtering, men mangler rutiner som sikrer at hendelser, alvorlige hendelser og ulykker rapporteres skriftlig videre til SJT. En slik rutine bør inneholde forskriftens beskrivelse av rapporteringspliktige hendelser, hvem som har ansvar for rapporteringen, fristene for å rapportere og hvordan dette gjøres.

Det at virksomheten mangler rutiner som sikrer varsling og rapportering av uønskede hendelser til myndighetene er et brudd på forskrift om fornøyelsesinnretninger § 2-11 tredje ledd bokstav b jf. § 2-6 og § 2-7.

Veiledning

Både Arbeidstilsynet og DSB har utarbeidet gode veiledere til hjelp i risikoarbeidet.

Arbeidstilsynet:

<https://www.arbeidstilsynet.no/hms/risikovurdering/>

DSB:

<https://www.dsb.no/lover/produkter-og-forbrukertjenester/veiledning-til-forskrift/temaveiledning-i-risikoanalyse/>

Dere vil også finne hjelp til risikovurderinger i NS-EN 1069-2:2017 «Vannrutsjebaner Del 2: Veiledning».

Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

12.01.2024

Øystein Ravik
Avdelingsdirektør, tilsyn

Eskil Lorås
tilsynsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven¹) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven²) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om fornøyelsesinnretninger §§ 14 og 15.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

¹ Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven) LOV-2017-05-22-30

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-2022-06-17-63 01.07.2022

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2021-06-18-124 01.07.2021